

MINISTER ENERGII

SEKRETARIAŃ
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 25.01.17
nr. 413 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 25.01.2017r.
nr. 363 podpis

Warszawa, 20.01.2017r

DGA-I-0702-5/16
IK: 56044

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Stanisław Karczewski

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 grudnia 2016 r., znak: BPS/043-31-720/16 w sprawie oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Tadeusza Kopcia podczas 31 posiedzenia Senatu RP w dniu 7 grudnia 2016 r. dotyczącego opracowania technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Pytanie nr 1: *Czy Ministerstwo Energii opracowało definicję trwale nierentownej kopalni? Jeśli tak to proszę o jej przekazanie. Jeśli nie, to proszę o podanie przyczyn i ewentualnych skutków tego zaniechania w kontekście wzrastającej koniunktury na węgiel, z której w Polsce chcą tak skwapliwie korzystać kapitały zagraniczne.*

Sektor górnictwa węgla kamiennego w Polsce przechodzi obecnie proces głębokiej naprawy. Utrzymująca się w ostatnich latach bardzo trudna sytuacja polskich kopalń postawiła przed rządem bardzo trudne zadania. Ostatnie miesiące to wytężona praca zarówno strony rządowej jak i strony społecznej i pracodawców, której celem jest osiągnięcie stabilizacji, a w konsekwencji stworzenie warunków sprzyjających budowie rentownego, efektywnego i nowoczesnego sektora górnictwa węgla kamiennego, opartego na kooperacji, wiedzy i innowacjach, który działając w przyjaznym oraz przewidywalnym otoczeniu programowo – prawnym, pozwala na efektywne wykorzystanie kapitału zasobowego, społecznego i gospodarczego dla zapewnienia wysokiej niezależności energetycznej Polski oraz wspierania konkurencyjności gospodarki narodowej.

Od 2002 r. przez kolejne lata następowało stopniowe wykluczanie sektora górnictwa węgla kamiennego z możliwości korzystania z pomocy publicznej, w tym również na inwestycje początkowe. Rozporządzenie Rady nr 1407/2002 z dnia 23.07.2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego umożliwiało udzielenie pomocy dla sektora węgla kamiennego (do 31.12.2010) na:

- ograniczenie działalności,
- dostęp do zasobów do węgla w tym,
 - (a) pomoc na inwestycje początkowe,
 - (b) pomoc na bieżącą produkcję,
- pokrycie kosztów nadzwyczajnych.

Od dnia 1 stycznia 2011 r. obowiązuje decyzja Rady z dnia 10.12.2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (2010/787/UE). Przewiduje ona możliwość uzyskania:

- pomocy na zamknięcie, tj. trwale zaprzestanie produkcji i sprzedaży węgla (pomoc na zamykanie przedsiębiorstw polegającą na finansowaniu przez państwo tzw. kosztów zamykania kopalń, czyli bieżących strat produkcyjnych jednostki produkcyjnej węgla, pod warunkiem, że jej funkcjonowanie odbywać się będzie na podstawie opracowanego planu zamknięcia, a ostateczne zamknięcie nastąpi do dnia 31 grudnia 2018 r.).
- pomocy na pokrycie kosztów nadzwyczajnych. Są to:
 - (a) koszty poniesione i rezerwy na koszty dokonane wyłącznie przez przedsiębiorstwa, które zamknęły lub zamykają jednostki produkcyjne węgla,
 - (b) koszty poniesione i rezerwy na koszty dokonane przez kilka przedsiębiorstw.

Pomoc ta polega na finansowaniu przez państwo do końca 2026 r. kosztów nadzwyczajnych czyli związanych ze świadczeniami typu socjalnego takimi jak np. wypłata emerytur i świadczeń pracownikom, którzy stracili pracę oraz pracownikom uprawnionym do takich wypłat przed zamknięciem kopalni oraz kosztami typu technicznego, dotyczącymi np. podziemnych prac zabezpieczających wynikających z zamknięcia.

Obowiązująca decyzja Rady UE w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (2010/787/UE) odmiennie od poprzedniego Rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002, nie przewiduje możliwości udzielania pomocy na inwestycje początkowe.

Nie planuje się przekazywania do SRK S.A. kopalń, które są rentowne a ich eksploatacja jest uzasadniona pod kątem technicznym i technologicznym. Każda decyzja

dotycząca przekazania jakiegokolwiek jednostki do SRK S.A. musi być poprzedzona rzetelnymi analizami – zarówno na danych historycznych jak i prognostycznych. Z powyższych względów nie opracowano definicji „trwale nierentownej kopalni” ponieważ każdy zakład górniczy wymaga indywidualnego podejścia.

Pytanie nr 2: Jakie działania podjęło Ministerstwo Energii jako kontynuator działań Ministerstwa Gospodarki w zakresie wdrażania technologii podziemnego zgazowania węgla?

Ministerstwo Energii dokonało wewnętrznej analizy różnych technologii zgazowania węgla i planuje w 2017 r. opracować harmonogram kontynuacji rozpoczętych prac w celu umożliwienia wdrożenia konkretnych rozwiązań. Należy zauważyć, że Ministerstwo Energii jest nowym resortem, którego kompetencje i narzędzia działania dopiero kształtowały się na przestrzeni 2016 roku, dlatego 2017 r. będzie pierwszym okresem pełnego funkcjonowania resortu i efektów prac w poszczególnych obszarach.

Nadmienić należy, że zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo Geologiczne i Górnicze, obecnie funkcjonują tylko trzy sposoby eksploatacji kopalni, tj.: podziemny, odkrywkowy i otworowy. Aby możliwe było prowadzenie podziemnego zgazowania należy wprowadzić ten sposób eksploatacji do przepisów ustawy. Informuję, że Ministerstwo Gospodarki wielokrotnie kierowało do Ministerstwa Środowiska pisma w tej sprawie. Potwierdzeniem tego są również wyniki kontroli NIK wskazujące zaangażowanie Ministerstwa Gospodarki w tą sprawę.

Pytanie nr 3: Czy Ministerstwo Energii zleciło już opracowanie studium wykonalności projektu instalacji do produkcji paliw gazowych i płynnych z węgla kamiennego w wyniku podziemnego zgazowania? Jeśli nie, to dlaczego?

W 2009 r. Ministerstwo Gospodarki zleciło wykonanie opracowania „Studium wykonalności projektów instalacji do produkcji paliw gazowych i płynnych z węgla kamiennego”. Opracowanie można pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Energii. Projekt stanowi kompleksową analizę możliwości prowadzenia procesu zgazowania w warunkach polskich.

Pytanie nr 4: Czy przygotowano już zmiany legislacyjne umożliwiające eksploatację węgla tą technologią?

Jak już wskazywałem w odpowiedzi na pytanie nr 2, zmiany legislacyjne powinny być przygotowane w Ministerstwie Środowiska.

Pytanie nr 5: Czy planowane jest wsparcie dla polskich podmiotów wdrażających tę technologię?

Ministerstwo Energii analizuje możliwości ewentualnego wsparcia dla podmiotów wdrażających technologię podziemnego zgazowania węgla – będzie ono uzależnione od opłacalności wykorzystania tej technologii i możliwości finansowych.

Pytanie nr 6: *Czy Ministerstwo Energii skalkulowało już potencjalną efektywność ekonomiczną tej technologii celem zakomunikowania jej społeczeństwu, tym bardziej, że technologia ta dodatkowo jest bezpieczniejsza oraz, co wysoce prawdopodobne, również znacznie korzystniejsza dla środowiska naturalnego?*

Ministerstwo Energii nie dysponuje obecnie analizą efektywności ekonomicznej podziemnego zgazowania, uważa jednak, że główny ciężar analiz powinien spoczywać na podmiotach, które będą wdrażać tę technologię.

Prowadzenie procesu inwestycyjnego w zgazowanie musi być uzasadnione ekonomicznie. Dlatego potencjalny inwestor powinien dokonać pogłębionej analizy z uwzględnieniem obecnych warunków rynkowych i cenowych.

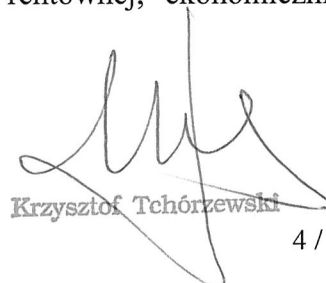
Pytanie nr 7: *Dlaczego przekazane do SRK rzekomo trwale nierentowne zakłady górnicze nie są likwidowane z pracownikami, którym wyrażono zgodę na urlopy górnicze?*

Pytanie nr. 8 *Dlaczego przekazanie na lata 2016 – 2018 (wg prognoz) środków z budżetu państwa w kwocie ok 1,5 – 2 mld zł. do Spółki Restrukturyzacji Kopalń na odprawy górnicze (nie tworzące żadnej wartości dodanej, a tylko generujące dodatkowy koszt), nie zostały skierowane na wdrażanie innowacyjnej potencjalnie wysoce rentownej technologii podziemnego zgazowania węgla w skali przemysłowej?*

Wyniki finansowe przedsiębiorstw górniczych w Polsce oraz sytuacja nie tylko na krajowym ale również międzynarodowym rynku surowców energetycznych spowodowały, iż podjęto decyzję o konieczności działań optymalizacyjnych i zmodyfikowaniu dotychczasowych zasad funkcjonowania sektora węgla kamiennego. W ramach prowadzonych działaniach restrukturyzacyjnych sektora górnictwa węgla kamiennego zastosowano m.in. mechanizmy osłonowe. Środki finansowe przekazywane na świadczenia osłonowe wspierają równie ważne zadanie jakim jest restrukturyzacja zatrudnienia. Świadczenia w postaci urlopów górniczych czy jednorazowych odpraw pieniężnych mają na celu skuteczną ochronę ściśle określonej grupy pracowników, których miejsce pracy jest likwidowane. Ponadto przyczyniły się do ograniczenia poziomu zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego, w szczególności w kopalniach wygaszanych. Powyższe działania przyczynią się do stworzenia z tej gałęzi przemysłu branży rentownej, ekonomicznie efektywnej, zdolnej do trwałego konkutowania na otwartym rynku.

powiazaniem

Krzysztof Tchórzewski